

UIT DE ILIAS

VAN

HOMEROS

BOEK IX

Het gezantschap naar Achilleus

becommentarieerd door drs. J.H. van Hal april 2022

ὡς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 θεσπεσίη¹ ἔχε φύζα² φόβου κρυόεντος³ ἑταίρη,
 πένθει δ' ἀτλήτω⁴ βεβολήατο⁵ πάντες ἄριστοι.
 ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον⁶ ἰχθυόεντα
 Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον⁷ 5
 ἐλθόντ' ἐξαπίνης⁸ ἄμυδις⁹ δέ τε κῦμα κελαινὸν
 κορθύεται¹⁰, πολλὸν δὲ παρέξ¹¹ ἄλα φῦκος¹² ἔχευεν·
 ὡς ἐδαΐζετο¹³ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 Ἀτρεΐδης δ' ἄχει μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ
 φοῖτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι¹⁴ κελεύων 10
 κλήδην¹⁵ εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν¹⁶ ἄνδρα ἕκαστον,
 μὴ δὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρῶτοισι πονεῖτο.
 ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες¹⁷· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 ἴσατο δάκρυ χέων ὡς τε κρήνη μελάνυδρος
 ἦ τε κατ' αἰγίλιπος¹⁸ πέτρης δνοφερὸν¹⁹ χέει ὕδωρ· 15
 ὡς ὁ βαρὺ στενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
 ὦ φίλοι Ἀργείων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη²⁰ ἐνέδησε²¹ βαρείη
 σχέτλιος, ὃς τότε μὲν μοι ὑπέσχετο²² καὶ κατένευσεν
 ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι²³, 20
 νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην²⁴ βουλεύσατο, καί με κελεύει
 δυσκλέα²⁵ Ἄργος ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
 οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενεῖ φίλον εἶναι,
 ὃς δὴ πολλῶν πολίων κατέλυσε κάρηνα²⁶
 ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. 25

¹ θεσπεσίος	ontzaglijk
² φύζα ἢ	vlucht
³ κρυόεις	huiveringwekkend
⁴ ἀτλητος	ondraaglijk
⁵ <i>pf. m. van</i> βάλλω	
⁶ ὀρίνω	verheffen
⁷ ἄημι	blazen
⁸ ἐξαπίνης	plotseling
⁹ ἄμυδις	tezamen
¹⁰ κορθύομαι	zich verheffen
¹¹ παρέξ + <i>acc.</i>	langs
¹² φῦκος τό	zeewier
¹³ δαΐζω	verscheuren
¹⁴ λιγυφθόγγος	met heldere stem
¹⁵ κλήδην	bij name noemend
¹⁶ κικλήσκω	roepen
¹⁷ τετιηώς	neerslachtig
¹⁸ αἰγίλιψ	steil
¹⁹ δνοφερός	donker
²⁰ ἄτη ἢ	verblindings
²¹ ἐνδέω	binden in
²² ὑπίσχομαι	beloven
²³ ἀπονέομαι	terugkeren
²⁴ ἀπάτη	bedrog
²⁵ δυσκλεής	roemloos
²⁶ κάρηνα τά	burchten

ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἶπω, πειθώμεθα πάντες·
 φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν¹.
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 δὴν δ' ἄνεω² ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν· 30
 ὄψε δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 'Ἄτρεΐδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι³,
 ἢ θέμις⁴ ἐστίν, ἄναξ ἀγορῆ⁵· σὺ δὲ μὴ τι χολωθῆς⁶.
 ἀλκὴν μὲν μοι πρῶτον ὀνειδίσας⁷ ἐν Δαναοῖσι
 φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα 35
 ἴσασ' Ἀργείων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
 σοὶ δὲ διάνδιχα⁸ δῶκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω⁹·
 σκῆπτρω μὲν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ¹⁰ πάντων,
 ἀλκὴν δ' οὐ τοι δῶκεν, ὅ¹¹ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπει υἷας Ἀχαιῶν 40
 ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις;
 εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται¹² ὡς τε νέεσθαι,
 ἔρχεο· πάρ¹³ τοι ὁδός, νῆες δέ τοι ἄγχι¹⁴ θαλάσσης
 ἐστᾶσ', αἳ τοι ἔποντο Μυκῆνηθεν μάλα πολλάι.
 ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ 45
 εἰς ὅ¹⁵ κέ περ Τροίην διαπέρσομεν¹⁶. εἰ δὲ¹⁷, καὶ αὐτοὶ
 φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 νῶϊ δ' ἐγὼ Σθένελός τε μαχησόμεθ' εἰς ὃ κε τέκμωρ¹⁸
 ἴλιου εὐρωμεν· σὺν γὰρ θεῶν εἰλήλουθμεν.
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον¹⁹ υἷες Ἀχαιῶν 50
 μῦθον ἀγασσάμενοι²⁰ Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἵππότη Νέστωρ·

¹ εὐρυάγυια met brede straten

² ἄνεω *nom.pl.* stil

³ ἀφραδέω onbezonnen zijn

⁴ θέμις gewoonte

⁵ *dat. loci*

⁶ χολόομαι boos worden

⁷ ὀνειδίζω verwijten

⁸ διάνδιχα een van twee

⁹ ἀγκυλομήτης sluw

¹⁰ περὶ + *gen.* meer dan

¹¹ ἴπν οὔ

¹² ἐπισεύομαι + *inf. of ὡς τε* verlangen te

¹³ = πάρεστι

¹⁴ ἄγχι + *gen.* dichtbij

¹⁵ εἰς ὃ totdat

¹⁶ διαπέρθω geheel vernietigen; hier *coni. aor* met de betekenis van een *fut.ex.*

¹⁷ εἰ δὲ: twee mogelijke oplossingen: 1. volgens sommigen in de oorspronkelijke betekenis van aansporing: kom aan; 2. volgens anderen elliptisch: als ze dat niet willen, ...

¹⁸ τέκμωρ τό eind

¹⁹ ἐπίαχω toejuichen

²⁰ ἄγαμαι bewonderen

Ἵτουδεΐδη, περὶ¹ μὲν πολέμῳ ἔνι² καρτερός ἐσσι,
 καὶ βουλήν μετὰ πάντας ὁμήλικας³ ἔπλευ⁴ ἄριστος.
 οὐ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται⁵ ὅσοι Ἀχαιοί, 55
 οὐδὲ πάλιν⁶ ἔρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος⁷ ἵκεο μύθων.
 ἦ μὲν καὶ νέος ἐσσί, ἐμός δέ κε καὶ πάϊς εἴης
 ὀπλότατος⁸ γενεῆφιν⁹· ἀτὰρ¹⁰ πεπνυμένα¹¹ βάζεις¹²
 Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγ', ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος¹³ εὐχομαι εἶναι, 60
 ἐξεῖπω καὶ πάντα διίξομαι¹⁴· οὐδέ κέ τίς μοι
 μῦθον ἀτιμήσει¹⁵, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
 ἀφρήτωρ¹⁶ ἀθέμιστος¹⁷ ἀνέστιός¹⁸ ἐστὶν ἐκεῖνος
 ὃς πολέμου ἔραται¹⁹ ἐπιδημίου ὀκρῶντος²⁰.
 ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ 65
 δόρπᾶ²¹ τ' ἐφοπλισόμεσθα²²· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι²³
 λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
 κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι²⁴· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Ἀτρεΐδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
 δαίνυ²⁵ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὐ τοι ἀεικές²⁶. 70
 πλεῖα²⁷ τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
 ἡμάτια²⁸ Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι·

---

¹ περὶ <i>adv.</i>	bovenmate
² μετὰ + <i>acc.</i>	onder
³ ὁμήλιξ ὁ	leeftijdgenoot
⁴ πέλομαι	zijn, blijken
⁵ ὄνομαι, <i>fut.</i> ὀνόσομαι	geringachten
⁶ πάλιν	terug, tegen
⁷ τέλος τό	hoofdzaak
⁸ ὀπλότατος	jongst
⁹ γενεῆφιν <i>instrumentalis ipv dat. respectus: qua</i> geboorte	
¹⁰ ἀτὰρ	toch
¹¹ πεπνυμένος	verstandig
¹² βάζω + <i>acc.</i>	iets zeggen tegen
¹³ γεραίτερος	ouder
¹⁴ δικνέομαι	nauwkeurig vertellen
¹⁵ ἀτιμάω	gering achten
¹⁶ ἀφρήτωρ	zonder familieverband
¹⁷ ἀθέμιστος	buiten de wet
¹⁸ ἀνέστιός	zonder haard
¹⁹ ἔραμαι + <i>gen.</i>	verlangen naar
²⁰ ὀκρῶεις	huiveringwekkend
²¹ δόρπῶν το	maaltijd
²² ἐφοπλίζομαι	gereedmaken
²³ <i>Het betreft hier afzonderlijke afdelingen. Zie vs. 81 ff.</i>	
²⁴ ἐπιτέλλομαι	opdragen
²⁵ δαίνυμι	een maaltijd geven
²⁶ ἀεικής	onbetamelijk
²⁷ πλεῖος + <i>gen.</i>	vol van
²⁸ ἡμάτιος	dagelijks

πᾶσά τοι ἐσθ' ὑποδεξίη¹, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις².
 πολλῶν δ' ἀγρομένων³ τῷ πείσειαι ὅς κεν ἀρίστην
 βουλὴν βουλευσῆ· μάλα δὲ χρεώ⁴ πάντας Ἀχαιοὺς 75
 ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς⁵, ὅτι δήϊοι⁶ ἐγγύθι νηῶν
 καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
 νύξ δ' ἦδ' ἠὲ διαρραίσει⁷ στρατὸν ἠὲ σώσει·
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο.
 ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο⁸ 80
 ἀμφὶ τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν,
 ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον υἱᾶς Ἄρηος
 ἀμφὶ τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηϊπυρόν τε,
 ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν Λυκομήδεα δῖον. 85
 ἔπ' ἔσαν ἠγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἐκάστῳ
 κοῦροι ἅμα στεῖχον⁹ δολίχ' ¹⁰ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
 κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἴζον ἰόντες·
 ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο¹¹, τίθεντο δὲ δόρπα ἕκαστος.
 Ἄτρεΐδης δὲ γέροντας ἀολλέας¹² ἦγεν Ἀχαιῶν 90
 ἐς κλισίην, παρὰ δὲ σφί τιθει μενοεικέα¹³ δαῖτα.
 οἳ δ' ἐπ' ὄνειθα¹⁴ ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἰάλλον¹⁵.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν¹⁶ ἤρχετο μῆτιν¹⁷
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν¹⁸ ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· 95
 Ἄτρεΐδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 ἐν σοὶ μὲν λήξω¹⁹, σέο δ' ἄρξομαι, οὐνεκα πολλῶν
 λαῶν ἐσσι ἄναξ καὶ τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε²⁰
 σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας²¹, ἵνά σφισι βουλευῆσθα²².

¹ ὑποδεξίη ἢ	onthaal; middelen om te onthalen
² ἀνάσσω + <i>dat. loci</i>	heersen onder
³ ἀγείρω	verzamelen
⁴ χρεώ (ἐστίν) + <i>acc. + gen.</i>	iemand heeft behoefte aan iets
⁵ πυκινός	verstandig
⁶ δήϊος	vijandig
⁷ διαρραίω	verdelgen
⁸ σεύομαι	spoeden
⁹ στείχω	gaan
¹⁰ δολιχός	lang
¹¹ καίω	ontsteken
¹² ἀολλής	verzameld
¹³ μενοεικής	overvloedig
¹⁴ ὄνειαρ τό	lafenis
¹⁵ ἰάλλω	uitstrekken
¹⁶ ὑφαίνω	weven
¹⁷ μῆτις ἢ	sluw plan
¹⁸ πρόσθεν	eerder
¹⁹ λήγω	ophouden
²⁰ ἐγγυαλίζω	verschaffen
²¹ θέμιστες	wetten
²² βουλεύω	advies geven

τώ ¹ σε χρή περι ² μὲν φάσθαι ἔπος ἠδ' ἐπακοῦσαι, κρηῆναι ³ δὲ καὶ ἄλλω, ὅτ' ἂν τινα θυμὸς ἀνώγη εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξεταί ⁴ ὅττι κεν ἄρχη ⁵ . αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει οἶον ἐγὼ νοέω ἠμὲν ⁶ πάλαι ἠδ' ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἔτι τοῦ ⁷ ὅτε, διογενὲς, Βρισηΐδα κούρην χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας ⁸ οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε πόλλ' ἀπεμυθεόμην ⁹ · σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ εἷξας ¹⁰ ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοὶ περ ἔτισαν, ἠτίμησας, ἐλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν φραζώμεσθ' ¹¹ ὡς κέν μιν ἀρεσσάμενοι ¹² πεπίθωμεν ¹³ δώροισιν τ' ἀγανοῖσιν ¹⁴ ἔπεσσι τε μελιχίοισι ¹⁵ . τὸν δ' αὔτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 'ὦ γέρον, οὐ τι ψεῦδος ¹⁶ ἐμὰς ἄτας κατέλεξας ¹⁷ . ἰασάμην ¹⁸ , οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι ¹⁹ . ἀντί νυ πολλῶν λαῶν ἐστὶν ἀνήρ ὃν τε Ζεὺς κῆρι ²⁰ φιλήσῃ, ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν. ἀλλ' ἐπεὶ ἰασάμην φρεσὶ λευγαλέησι ²¹ πιθήσας ²² , ἄψ ἐθέλω ἀρέσαι δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα. ὕμιν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὄνομήνω ²³ ἔπτ' ἀπύρους ²⁴ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, αἶθωνας ²⁵ δὲ λέβητας ²⁶ εἷκοσι, δώδεκα δ' ἵππους	100 105 110 115 120
---	---

---

¹ τώ	daarom
² περι	bij uitstek
³ κραιαίνω	vervullen
⁴ ἔχομαι	afhangen van
⁵ ἄρχω	starten, beginnen
⁶ ἠμὲν ... ἠδε ...	zowel ... als ...
⁷ ἐξ ἔτι τοῦ	nog sindsdien
⁸ ἀπηύρων <i>aor.</i> , <i>part.</i> ἀπούρας	afpakken
⁹ ἀπομυθεόμαι	ontraden
¹⁰ εἷκω	wijken voor, toegeven aan
¹¹ φράζομαι	bedenken
¹² ἀρέσκομαι	voldoening geven, het weer goed maken
¹³ πεπίθω, <i>coni. aor.</i> πεπίθωμεν	bepraten
¹⁴ ἀγανός	vriendelijk gegeven
¹⁵ μελίχιος	zacht
¹⁶ <i>praedicatief</i>	
¹⁷ καταλέγω	opsommen
¹⁸ ἀάομαι	zich laten misleiden
¹⁹ ἀναίνομαι	ontkennen
²⁰ <i>dat. loci</i>	
²¹ λευγαλέος	onzalig
²² πιθέω + <i>dat.</i>	gehoorzamen aan
²³ ὀνομαίνω	opnoemen
²⁴ ἄπυρος	die niet in het vuur gestaan heeft
²⁵ αἶθων	glanzend
²⁶ λέβης	bekken

πηγούς ¹ ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο ² .	
οὐ κεν ἀλήϊος ³ εἶη ἀνὴρ ᾧ τόσσα ⁴ γένοιτο ⁵ ,	125
οὐδέ κεν ἀκτῆμων ⁶ ἐρίτιμοιο ⁷ χρυσοῖο,	
ὄσά μοι ἠνεύκταντο ἀέθλια ⁸ μώνυχες ἵπποι.	
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ⁹ ἔργα ἰδυίας	
Λεσβίδας, ἃς ὄτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ¹⁰ ἔλεν αὐτὸς	
ἐξελόμην, αἱ κάλλει ἐνίκων φύλα ¹¹ γυναικῶν.	130
τὰς μὲν οἱ δώσω, μετὰ ¹² δ' ἔσσεται ἦν τότε ἀπηύρων	
κούρη Βρισῆος· ἐπὶ δὲ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι ¹³	
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,	
ἢ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.	
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δὲ κεν αὔτε	135
ἄστῳ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσωσ' ἀλαπάξαι ¹⁴ ,	
νηῆ ἄλις ¹⁵ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω ¹⁶	
εἰσελθών ¹⁷ , ὅτε κεν δατεώμεθα ¹⁸ ληϊδ ¹⁹ Ἀχαιοί,	
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἐλέσθω,	
αἱ κε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.	140
εἰ δὲ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν οὔθαρ ²⁰ ἀρούρης	
γαμβρός ²¹ κέν μοι ἔοι ²² · τίσω δὲ μιν ἴσον ²³ Ὀρέστη,	
ὅς μοι τηλύγετος ²⁴ τρέφεται θαλίη ²⁵ ἐνὶ πολλῇ.	
τρεῖς δὲ μοί εἰσι θύγατρεις ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω ²⁶	
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη ²⁷ καὶ Ἴφιάνασσα,	145

---

¹ πηγός	goed doorvoed
² ἄρνυμαι	verwerven
³ ἀλήϊος	zonder grond
⁴ τόσσα	correleert met ὄσά in 127, ondanks het vs. ertussenin.
⁵ modusassimilatie: opt. in bijzijn door optatief in hoofdzin	
⁶ ἀκτῆμων + gen.	zonder bezit, arm aan
⁷ ἐρίτιμος	zeer kostbaar
⁸ ἀέθλιον τό	kampprijs
⁹ ἀμύμων	voortreffelijk
¹⁰ ἐϋκτιμένος	welvarend
¹¹ φύλον τό	volksstam
¹² μετὰ	onder hen
¹³ ὄμνυμαι	zweren
¹⁴ ἐξαλαπάζω	geheel verwoesten
¹⁵ ἄλις + gen.	genoeg
¹⁶ νηέω	opstapelen
¹⁷ sc. in Troia	
¹⁸ δατέομαι	verdelen
¹⁹ ληϊς	buit
²⁰ οὔθαρ ἀρούρης	vet bouwland (← uier van het land)
²¹ γαμβρός	schoonzoon
²² = εἶη	
²³ ἴσον + dat.	hetzelfde als
²⁴ τηλύγετος	laat geboren
²⁵ θαλίη	rijkdom
²⁶ εὐπήκτος	goed getimmerd

²⁷ De tragici hebben Laodikè vervangen door Elektra en Iphianassa door Iphigeneia. Sophokles noemt Iphigeneia naast Iphianassa. Homeros rept in ieder geval niet van Iphigeneia.

τάων ἦν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνάεδνον¹ ἀγέσθω
 πρὸς οἶκον Πηληϊός· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια² δώσω
 πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὐ πώ τις ἐξ ἐπέδωκε θυγατρί·
 ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα
 Καρδαμύλην³ Ἐνόπην τε καὶ Ἴρην⁴ ποιήεσαν⁵ 150
 Φηράς τε Ζαθέας⁶ ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον⁷
 καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσας⁸.
 πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἀλός, νέαται⁹ Πύλου ἡμαθόεντος¹⁰.
 ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνας¹¹ πολυβοῦται¹²,
 οἳ κέ ἐ δωτίνῃσι¹³ θεὸν ὡς τιμήσουσι 155
 καὶ οἱ ὑπὸ σκῆπτρῳ λιπαράς¹⁴ τελέουσι¹⁵ θέμιστας¹⁶.
 ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλήξαντι¹⁷ χόλοιο.
 Δημητήτῳ¹⁸ Αἴδης τοι ἀμείλιχος¹⁹ ἠδ' ἀδάμαστος²⁰,
 τοῦνεκα καὶ τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἀπάντων·
 καὶ μοι ὑποστήτῳ²¹ ὅσον βασιλεύτερός εἰμι 160
 ἠδ' ὅσον γενεῇ προγενέστερος²² εὐχομαι εἶναι.
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 Ἄτρεΐδῃ, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 δῶρα μὲν οὐκέτ' ὄνοστα²³ διδοῖς²⁴ Ἀχιλλῆϊ ἄνακτι·
 ἀλλ' ἄγετε, κλητοὺς²⁵ ὀτρύνομεν²⁶, οἳ κε τάχιστα 165
 ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος.
 εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι²⁷ οἳ δὲ πιθέσθων.
 Φοῖνιξ μὲν πρῶτιστα Διὶ φίλος ἠγησάσθω,

---

¹ ἀνάεδνος   zonder kooprijns
² μείλια τά   geschenken
³ *nu Kardimili, een van de geliefdste badplaatsen, circa 35 km verwijderd van Kalamata*
⁴ steden gelegen aan de Messeense zeebaai
⁵ ποιήεις   grasrijk
⁶ ζάθεος   zeer heilig
⁷ βαθύλειμος   met hoog begroeide weiden
⁸ ἀμπελόεις   rijk aan wijngaarden
⁹ νέατος + *gen.*   uiterst van, aan de grens van
¹⁰ ἡμαθόεις   zeer zandig
¹¹ πολύρρην   rijk aan schapen
¹² πολυβοῦτης   rijk aan runderen
¹³ δωτίνη   geschenk
¹⁴ λιπαρός   vet
¹⁵ τελέω   opbrengen, betalen
¹⁶ θέμιστες   verplichte opbrengsten
¹⁷ μεταλήγω   beëindigen
¹⁸ δάμναμαι   zich laten vermurwen
¹⁹ ἀμείλιχος   hard
²⁰ ἀδάμαστος   onbedwingbaar
²¹ ὑφίσταμαι   zich schikken naar
²² προγενέστερος   eerder geboren, ouder
²³ ὄνοστος   gering te schatten
²⁴ = δίδως
²⁵ κλητός   uitgelezen
²⁶ ὀτρύνω   snel zenden
²⁷ ἐφοράω   uitkiezen

αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς· κηρύκων δ' Ὀδῖος τε καὶ Εὐρυβάτης ἄμ' ἐπέσθων.	170
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημησαί ¹ τε κέλεσθε ² , ὄφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήση ³ . ὥς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδότα ⁴ μῦθον ἔειπεν. αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ⁵ ποτοῖο ⁶ ,	175
νώμησαν ⁷ δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν ⁸ . αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν ⁹ τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός, ὀρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο. τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ δενδίλλων ¹⁰ ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσοῦ δὲ μάλιστα,	180
πειρᾶν ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα. τῷ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο. Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην,	185
τὸν δ' εὖρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι ¹¹ λιγείῃ ¹² καλῆ δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγόν ¹³ ἦεν, τὴν ἄρετ' ¹⁴ ἐξ ἐνάρων ¹⁵ πόλιν Ἡετίωνος ὀλέσσας· τῇ ὄγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ¹⁶ ἀνδρῶν. Πάτροκλος δὲ οἱ οἶος ἐναντίος ¹⁷ ἦστο σιωπῆ, δέγμενος Αἰακίδαο ὅποτε λήξειεν αἰείδων,	190
τῷ δὲ βάτην προτέρω ¹⁸ , ἠγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς, στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφῶν ¹⁹ δ' ἀνόρουσεν ²⁰ Ἀχιλλεὺς αὐτῇ σὺν φόρμιγγι λιπῶν ἔδος ²¹ ἔνθα θάασεν ²² . ὥς δ' αὐτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἶδε φῶτας ²³ , ἀνέστη.	195

---

¹ εὐφημέω	aandachtig zwijgen
² κέλομαι	bevelen
³ ἐλεέω	medelijden hebben met
⁴ ἀνδάνω	behagen
⁵ ἐπιστέφομαι + <i>gen.</i>	tot de rand vullen met
⁶ ποτόν	drank
⁷ νωμάω	toedelen
⁸ δεπᾶς τό	beker
⁹ σπένδω	plengen
¹⁰ δενδίλλω	afwisselend kijken naar
¹¹ φόρμιγξ	cither
¹² λιγύς	helder
¹³ ζυγόν	juk, dwarsstang
¹⁴ αἶρω	oppakken
¹⁵ ἔναρα τά	wapenbuit
¹⁶ κλέος τό	roem, roemvolle daad
¹⁷ ἐναντίος	tegenover
¹⁸ προτέρω βαίνω	hun weg vervolgen
¹⁹ ταφῶν	verbaasd
²⁰ ἀνορούω	opspringen
²¹ ἔδος τό	zetel
²² θάασσω	zitten
²³ φώς, φωτός	man

τῷ καὶ δεικνύμενος¹ προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
 ‘χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἰκάνετον -ἦ τι μάλα χρεώ-,
 οἷ μοι σκυζομένω² περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστων.’
 ὡς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
 εἶσεν δ’³ ἐν κλισμοῖσι⁴ τάπησι⁵ τε πορφυρέοισιν. 200
 αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγύς ἐόντα·
 ‘μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενoitίου υἱέ, καθίστα,
 ζωρότερον⁶ δὲ κέραιε⁷, δέπας δ’ ἔντυνον⁸ ἐκάστω·
 οἷ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι⁹ μελάθρω¹⁰.’
 ὡς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλω ἐπεπέιθεθ’ ἐταίρω. 205
 αὐτὰρ ὃ γε κρεῖον¹¹ μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ¹²,
 ἐν δ’ ἄρα νῶτον¹³ ἔθηκ’ ὄϊος¹⁴ καὶ πίονος¹⁵ αἰγός¹⁶,
 ἐν δὲ συὸς σιάλοιο¹⁷ ῥάχιν¹⁸ τεθαλυῖαν¹⁹ ἀλοιφῇ²⁰.
 τῷ²¹ δ’ ἔχεν²² Αὐτομέδων, τάμνεν²³ δ’ ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
 καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε²⁴ καὶ ἀμφ’ ὀβελοῖσιν ἔπειρε, 210
 πῦρ δὲ Μενoitιάδης δαῖεν²⁵ μέγα ἰσόθεος φῶς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ²⁶ πῦρ ἐκάη καὶ φλόξ²⁷ ἐμαράνθη²⁸,
 ἀνθρακιῆν²⁹ στορέσας³⁰ ὀβελούς ἐφύπερθε τάνυσσε³¹,

¹ δεῖκνυμαι	begroeten
² σκύζομαι	verbolgen zijn
³ ἴζω	doen zitten
⁴ κλισμός	leunstoel
⁵ τάπησ ὀ	dekkleed
⁶ ζωρότερον τό	krachtiger mengsel; <i>acc. van inwendig object</i>
⁷ κεραίω	mengen
⁸ ἐντύνω	gereed maken
⁹ ὑπειμι + dat.	zijn onder
¹⁰ μέλαθρον τό	dak, huis
¹¹ κρεῖον τό	vleesbank
¹² αὐγή	gloed
¹³ νῶτον τό	rug
¹⁴ ὄϊς	schaap
¹⁵ πίων	vet
¹⁶ αἶξ	geit
¹⁷ σιάλος	vetgemest varken
¹⁸ ῥάχιν	rugstuk
¹⁹ θάλλω	bloeien, vol zijn
²⁰ ἀλοιφή	vet
²¹ sc. Achilles	
²² sc. het vlees obj.	
²³ τάμνω	snijden
²⁴ μίστυλλω	in stukken snijden
²⁵ δαίω	ontsteken
²⁶ tmesis	
²⁷ φλόξ	vlam
²⁸ μαραίνομαι	uitgaan
²⁹ ἀνθρακιή	houtschool
³⁰ στόρνυμι	uitspreiden
³¹ τανύω	neerleggen

ἀστράπτει ¹ · Ἐκτωρ δὲ μέγα σθένει βλεμεαίνων ² μαίνεται ἐκπάγλως πίσυρος ³ Δίι, οὐδέ τι τίει άνερας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δὲ ἐλύσσα ⁴ δέδουκεν. ἀράται ⁵ δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἡῶ δῖαν·	240
στεῦται ⁶ γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ⁷ ἄκρα κόρυμβα ⁸ αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ ⁹ πυρός, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς δηώσειν ¹⁰ παρὰ τῆσιν ὀρινομένους ¹¹ ὑπὸ καπνοῦ. ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλάς ¹² ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον ¹³ εἶη ¹⁴	245
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ ἐκάς ¹⁵ Ἄργεος ἵπποβότοιο. ἀλλ' ἄνα ¹⁶ , εἰ μέμονάς ¹⁷ γε καὶ ὀψέ ¹⁸ περ ¹⁹ ὕϊας Ἀχαιῶν τειρομένους ²⁰ ἐρύεσθαι ²¹ ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ ²² . αὐτῷ τοι μετόπισθ' ²³ ἄχος ²⁴ ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος ²⁵ ῥεχθέντος ²⁶ κακοῦ ἔστ' ἄκος ²⁷ εὐρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν	250
φράζευ ²⁸ ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις ²⁹ κακὸν ἦμαρ. ᾧ πέπον ³⁰ , ἦ μὲν σοί γε πατήρ ἐπετέλλετο ³¹ Πηλεὺς ἦματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε· ἔτεκνον ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ δώσουσ' αἶ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν	255

---

¹ ἀστράπτω	bliksemen
² βλεμεαίνω	trots zijn
³ πίσυρος + <i>dat.</i>	vertrouwend op
⁴ λύσσα	waanzin
⁵ ἀράομαι	bidden
⁶ στεῦται	dreigen, verzekeren
⁷ ἀποκόπτω	afslaan
⁸ ἄκρα κόρυμβα τά	achtersteven versieringen
⁹ μαλερός	vernielend
¹⁰ δηώω	doden
¹¹ ὀρίνω	opjagen
¹² ἀπειλή	dreigement
¹³ αἴσιμος	beschoren
¹⁴ <i>Optativus na conj. geeft potentieel gevolg aan:</i> wel eens.	
¹⁵ ἐκάς + <i>gen.</i>	ver van
¹⁶ ἄνα	kom op
¹⁷ μέμονά	verlangen
¹⁸ ὀψέ	laat
¹⁹ καὶ ... περ	ook al
²⁰ τείρω	kwellen
²¹ ἐρύομαι ὑπὸ + <i>gen.</i>	redden vanuit
²² ὀρυμαγδός	rumoer
²³ μετόπισθε	later
²⁴ ἄχος τό	smart
²⁵ μῆχος τό	mogelijkheid
²⁶ ῥέζω	doen
²⁷ ἄκος τό	geneesmiddel
²⁸ φράζομαι	bedenken
²⁹ ἀλέξω	afweren
³⁰ πέπον	beste; <i>vocativus</i>
³¹ ἐπιτέλλομαι	opdragen

ἴσχειν ¹ ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη ² γὰρ ἀμείνων· ληγέμεναι ³ δ' ἔριδος κακομηχάνου ⁴ , ὄφρα σε μᾶλλον τίσω Ἀργείων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες· ὥς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθῃαι ⁵ · ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν παύε', ἕα ⁶ δὲ χόλον θυμαλγέα ⁷ · σοὶ δ' Ἀγαμέμνων ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλήξαντι ⁸ χόλοιο.	260
εἰ δὲ, σὺ μὲν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω ὄσά τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων· ἔπ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, αἰθωνας δὲ λέβητας εἴκοσι, δώδεκα δ' ἵππους πηγούς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο. οὐ κεν ἀλήϊος εἶη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο οὐδέ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο, ὄσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.	265
δώσει δ' ἑπτὰ γυναικας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας Λεσβίδας, ἃς ὄτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἔλες αὐτὸς ἐξέλεθ', αἷ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν. τάς μὲν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται ἦν τότ' ἀπηύρα κούρη Βρισῆος· ἐπὶ δὲ μέγαν ὄρκον ὁμεῖται	270
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, ἢ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἦτ' ⁹ ἀνδρῶν ἢτε γυναικῶν. ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δὲ κεν αὐτε ἄστῃ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσωσ' ἀλαπάξαι, νῆα ἄλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι ¹⁰	275
εἰσελθών, ὅτε κεν δατεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί, Τρωϊάδας δὲ γυναικας εἴκοσιν αὐτὸς ἐλέσθαι ¹¹ , αἷ κε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν. εἰ δὲ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν οὐθαρ ἀρούρης γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δὲ σε ἴσον Ὀρέστη, ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.	280
τρεῖς δὲ οἳ εἰσι θύγατρεις ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα, τάων ἦν κ' ἐθέλησθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὐτ' ἐπὶ μείλια δώσει πολλὰ μάλ', ὄσ' οὐ πῶ τις ἐξῆ ἐπέδωκε θυγατρί· ἑπτὰ δὲ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα	285
	290

---

¹ ἴσχω	bedwingen; <i>inf. pro imperativo</i>
² φιλοφροσύνη	vriendelijkheid
³ λήγω + <i>gen.</i>	beëindigen
⁴ κακομήχανος	onheilstichtend
⁵ λήθομαι	vergeten
⁶ ἕα	laten
⁷ θυμαλγής	hartgrievend
⁸ μεταλήγω + <i>gen.</i>	ophouden met
⁹ ἦτε ... ἦτε	hetzij ... hetzij ...; zowel ..., als ...
¹⁰ <i>inf. pro imperativo</i>	
¹¹ <i>inf. pro imperativo</i>	

Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἴρην ποιήεσσαν Φηράς τε ζαθέας ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν. παῖσαι δ' ἐγγυὺς ἀλός, νέαται Πύλου ἡμαθόεντος·	295
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται, οἳ κέ σε δωτίνησι θεὸν ὡς τιμήσουσι καὶ τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας. ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλήξαντι χόλοιο. εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο ¹ κηρόθι ² μᾶλλον ³	300
αὐτὸς καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἳ σε θεὸν ὡς τίσους· ἧ γάρ κέ σφι ⁴ μάλα μέγα κῦδος ⁵ ἄραιο ⁶ . νῦν γάρ χ' Ἔκτορ' ἔλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι λύσσαν ἔχων ὀλοήν, ἐπεὶ οὐ τινά φησιν ὁμοῖον	305
οἷ ἔμεναι Δαναῶν οὐς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν. τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ⁷ ἀποειπεῖν, ἧ ⁸ περ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,	310
ὡς μή μοι τρύζητε ⁹ παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος. ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς ¹⁰ Αἶδαο πύλησιν ὅς χ' ἔτερον μὲν κεύθη ¹¹ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἵπη. αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα· οὔτ' ἔμεγ' ¹² Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἷω	315
οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ¹³ ἦεν μάρνασθαι ¹⁴ δηϊοῖσιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμές ¹⁵ αἰεὶ. ἴση μοῖρα ¹⁶ μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι· ἐν δὲ ἰῆ ¹⁷ τιμῇ ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός· κάτθαν' ὁμῶς ὃ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὃ τε πολλὰ ἐοργῶς ¹⁸ . οὐδέ τί μοι περὶκείται ¹⁹ , ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῶ	320

---

¹ ἀπεχθάνομαι	gehaat worden
² κηρόθι	in het hart
³ μᾶλλον	meer, te zeer
⁴ σφι	onder hen; <i>dat. loci</i>
⁵ κῦδος τό	roem
⁶ ἄρνομαι	verwerven
⁷ ἀπηλεγέως	onbekommerd, zonder aanzien des persoons
⁸ ἧ	zoals
⁹ τρύζω	met zijn gepraat lastig vallen
¹⁰ ὁμῶς + <i>dat.</i>	evenzeer als
¹¹ κεύθω	verbergen
¹² <i>object</i>	
¹³ χάρις	dank
¹⁴ μάρναμαι	strijden
¹⁵ νωλεμές	aan één stuk door
¹⁶ μοῖρα	aandeel (in de buit)
¹⁷ ἴος	dezelfde
¹⁸ ἔρδω	doen
¹⁹ περὶκείμαι	voordelig zijn

αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος¹ πολεμίζειν.
 ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι² νεοσσοῖσι³ προφέρησι
 μάστακ'⁴ ἐπεὶ κε λάβησι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει⁵ αὐτῆ,
 ὧς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀϋπνοὺς νύκτας ἴαυον⁶, 325
 ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησον⁷ πολεμίζων
 ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων⁸ ἔνεκα σφετεράων.
 δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
 πεζὸς⁹ δ' ἔνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον¹⁰.
 τᾶων ἐκ πασέων κειμήλια¹¹ πολλὰ καὶ ἐσθλὰ 330
 ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἄγαμέμνονι δόσσκον¹²
 Ἀτρεΐδῃ· ὃ δ' ὄπισθε¹³ μένων παρὰ νηυσὶ θοῆσι
 δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο¹⁴, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
 ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρας¹⁵ καὶ βασιλεῦσι·
 τοῖσι μὲν ἔμπεδα¹⁶ κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν 335
 εἴλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα¹⁷· τῆ παριαύων¹⁸
 τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσι
 Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρεΐδης; ἢ οὐχ' Ἑλένης ἔνεκ' ἠϋκόμοιο;
 ἢ μούνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων¹⁹ ἀνθρώπων 340
 Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων²⁰
 τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται²¹, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
 ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητῆν²² περ' ἐοῦσαν.
 νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο καὶ μ' ἀπάτησε²³
 μή μευ πειράτω²⁴ εὔ εἰδότος· οὐδέ με πείσει. 345
 ἀλλ' Ὀδυσσεῦ, σὺν σοὶ τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι

---

¹ παραβάλλομαι	op het spel zetten
² ἀπτής	die nog niet vliegt
³ νεοσσός	jong
⁴ μάσταξ ὀ	hapje
⁵ κακῶς πέλει + <i>dat.</i>	het gaat slecht met
⁶ ἰαύω	slapen, doorbrengen
⁷ διαπρήσω	doorbrengen
⁸ ὄαρ ἤ	echtgenote
⁹ πεζός	te voet, te land
¹⁰ ἐρίβωλος	grofkluitig
¹¹ κειμήλιον	kleinood
¹² δίδωμι, <i>aor. met iteratief infix</i> δόσσκον	
¹³ ὄπισθε	achter
¹⁴ διαδαίομαι	verdelen
¹⁵ γέρας τό	eergeschenk
¹⁶ ἔμπεδος	onwrikbaar, ongedeed
¹⁷ θυμαρῆς	het hart behagend
¹⁸ παριαύω + <i>dat.</i>	slapen bij
¹⁹ μερόψ	met heldere blik
²⁰ ἐχέφρων	verstandig
²¹ κήδομαι	zich bekommeren om
²² δουρικτητός	in de strijd verworven, krijgsgevangen
²³ ἀπατάω	bedriegen
²⁴ πειράω + <i>gen.</i>	op de proef stellen

φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆϊον πῦρ.
 ἧ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο¹ νόσφιν² ἐμεῖο,
 καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε³, καὶ ἤλασε⁴ τάφρον ἐπ' αὐτῷ
 εὐρείαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας⁵ κατέπηξεν⁶. 350
 ἀλλ' οὐδ' ὧς δύναται σθένος Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο
 ἴσχειν ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον
 οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ⁷ τείχεος ὀρνύμεν⁸ Ἔκτωρ,
 ἀλλ' ὅσον⁹ ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν¹⁰ ἴκανεν·
 ἐνθά ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις¹¹ δέ μευ ἔκφυγεν ὀρμήν¹². 355
 νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἔκτορι δίῳ
 αὔριον¹³ ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι
 νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλαδὲ προερεύσσω¹⁴ .....¹⁵
 ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλησθα καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη,
 ἦρι¹⁶ μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας 360
 νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι¹⁷ μεμαῶτας·
 εἰ δέ κεν εὐπλοίην¹⁸ δώη κλυτὸς¹⁹ ἐννοσίγαιος,
 ἦματί κε τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην.
 ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων²⁰.
 ἄλλον²¹ δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν²² 365
 ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους²³ πολιόν²⁴ τε σίδηρον
 ἄξομαι, ἄσσ²⁵ ἔλαχόν²⁶ γε· γέρας δέ μοι, ὅς περ ἔδωκεν,
 αὐτίς ἐφυβρίζων²⁷ ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρεΐδης· τῷ πάντ' ἀγορευέμεν²⁸ ὡς ἐπιτέλλω

¹ πονέομαι	verrichten
² νόσφιν + <i>gen.</i>	ver van
³ δέμω	bouwen
⁴ ἐλαύνω	aanleggen
⁵ σκόλοψ	paal
⁶ καταπήγνυμι	vaststeken
⁷ ἀπὸ + <i>gen.</i>	ver van
⁸ ὀρνυμι	opwekken
⁹ ὅσον (ἔστιν)	zoveel als het is, slechts
¹⁰ φηγός	eik; <i>de eik stond buiten voor de poort</i>
¹¹ μόγις	met moeite
¹² ὀρμή	aanval
¹³ αὔριον	morgen
¹⁴ προερεύω	vooruit trekken
¹⁵ <i>anakolouth</i>	
¹⁶ ἦρι	in de vroegte
¹⁷ ἐρέσσω	roeien
¹⁸ εὐπλοίη	gunstige vaart
¹⁹ κλυτός	beroemd
²⁰ ἔρρω	heengaan
²¹ ἄλλον <i>predicatief</i>	bovendien
²² ἐρυθρός	rood
²³ ἐϋζωνος	goed omgord
²⁴ πολιός	grijs
²⁵ = ἄτινα	
²⁶ λαγχάνω	(door het lot) krijgen
²⁷ ἐφυβρίζω	overmoedig handelen tegen
²⁸ <i>inf. pro imperativo</i>	

ἀμφαδόν¹, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζονται² Ἀχαιοὶ 370
 εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσιν
 αἰὲν ἀναιδείην³ ἐπιειμένους⁴ οὐδ' ἂν ἔμοιγε
 τετλαίη κύνεός⁵ περ ἐὼν εἰς ὤψα⁶ ἰδέσθαι·
 οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι,⁷ οὐδέ μὲν ἔργον·
 ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν⁸· οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις 375
 ἐξαπάφοιτ'⁹ ἐπέεσσιν· ἄλις¹⁰ δέ οἱ· ἀλλὰ ἔκηλος¹¹
 ἔρρέτω· ἐκ γὰρ εὐ φρένας εἴλετο μητίετα Ζεύς.
 ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴση¹².
 οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη
 ὅσα τέ οἱ νῦν ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο, 380
 οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν¹³ ποτινίσσεται¹⁴, οὐδ' ὅσα Θήβας
 Αἰγυπτίας, ὅθι¹⁵ πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
 αἱ θ' ἐκατόμυλοι¹⁶ εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν' ἐκάστας
 ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι¹⁷ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
 οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός¹⁸ τε κόνις¹⁹ τε, 385
 οὐδέ κεν ὥς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων
 πρὶν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμενα²⁰ θυμαλγέα λώβην²¹.
 κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
 οὐδ' εἰ χρυσεῖη Ἀφροδίτη κάλλος²² ἐρίζοι²³,
 ἔργα δ' Ἀθηναίη γλαυκῶπιδι ἰσοφαρίζοι²⁴. 390
 οὐδέ μιν ὥς γαμέω· ὃ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
 ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε²⁵ καὶ ὅς βασιλεύτερός ἐστιν.
 ἦν γὰρ δὴ με σαῶσι θεοὶ καὶ οἴκαδ' ἴκωμαι,

---

¹ ἀμφαδόν   onomwonden
² ἐπισκύζομαι   verontwaardigd zijn
³ ἀναιδείη   schaamteloosheid
⁴ ἐπιέννυμι   bekleden
⁵ κύνεός   honds, brutaal
⁶ ὤψ   gezicht
⁷ συμφράζομαι   overleggen
⁸ ἄλιταίνω   zich bezondigen tegen
⁹ ἐξαπαφίσκω   misleiden
¹⁰ ἄλις + *dat.*   genoeg voor hem, de maat is vol
¹¹ ἔκηλος   rustig
¹² ἐν καρὸς αἴση   in het deel van een vlok wol; geenszins
¹³ *Orchomenos was een welvarende stad van de Minyërs; zij wordt voor het eerst genoemd in de Katalogos van de Schepen in de Ilias en was de belangrijkste stad van Boeotië.*
¹⁴ προσνίσσομαι   binnenkomen
¹⁵ ὅθι   waar
¹⁶ ἐκατόμυλοι   met honderd poorten
¹⁷ ἐξοιχνέω ἀνά + *acc*   gaan door; uitrukken door
¹⁸ ψάμαθός   zand
¹⁹ κόνις   stof
²⁰ ἀποδίδωμι   teruggeven, vergeven
²¹ λώβη   belediging
²² κάλλος τό   schoonheid; *acc. respectus*
²³ ἐρίζω   twisten, concurreren met
²⁴ ἰσοφαρίζω   zich meten met
²⁵ ἐπέοικε + *dat.*   iemand passen, iemand aanstaan

Πηλεΰς θήν¹ μοι ἔπειτα γυναῖκά γε μάσσεται² αὐτός.
 395
 πολλαὶ Ἀχαιῖδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε
 κοῦραι ἀριστήων, οἳ τε πτολίεθρα ρύονται³,
 τῶν ἦν κ' ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν⁴.
 ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο⁵ θυμὸς ἀγήνωρ⁶
 γήμαντα μνηστήν⁷ ἄλοχον ἐῖκυϊαν⁸ ἄκοιτιν
 κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτήσατο⁹ Πηλεΰς·
 400
 οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον¹⁰ οὐδ' ὅσα φασὶν
 ἴλιον ἐκτῆσθαι¹¹ εὖ ναιόμενον πτολίεθρον
 τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
 οὐδ' ὅσα λάϊνος¹² οὐδὸς¹³ ἀφήτορος¹⁴ ἐντὸς ἐέργει¹⁵
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ¹⁶ ἐνὶ πετρῆεσσι.
 405
 ληϊστοὶ¹⁷ μὲν γὰρ τε βόες καὶ ἴφια¹⁸ μῆλα,
 κτητοὶ¹⁹ δὲ τρίποδες τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα²⁰,
 ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν²¹ οὔτε λειιστὴ
 οὔθ' ἐλετή²², ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται²³ ἔρκος²⁴ ὀδόντων.
 410
 μήτηρ γὰρ τέ μέ φησι θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
 διχθαδίας²⁵ κῆρας φερέμεν θανάτοιο²⁶ τέλοςδέ.
 εἰ μὲν κ' αὔθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
 ὤλετο μὲν μοι νόστος²⁷, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον²⁸ ἔσται·
 εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκωμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

¹ θήν	zeker
² μαίομαι	zoeken
³ ρύομαι	bewaken, beschermen
⁴ ἄκοιτις	echtgenote
⁵ ἐπισσεύομαι	zich haasten naar; <i>pf.</i> hunkeren naar
⁶ ἀγήνωρ	manhaftig
⁷ μνηστός	wettig
⁸ ἔοικα	passen
⁹ κτάομαι	verwerven
¹⁰ ἀντάξιος + <i>gen.</i>	opwegend tegen
¹¹ κτάομαι	verwerven
¹² λάϊνος	stenen
¹³ οὐδὸς ὀ	drempel
¹⁴ ἀφήτωρ	boogschutter (wegzender)
¹⁵ ἐέργω	opsluiten
¹⁶ Πυθῶν, <i>dat. loci.</i> Πυθοῖ	<i>Pyrho, oude naam van Delphi</i>
¹⁷ ληιστός	buit gemaakt kunnende worden
¹⁸ ἴφιος	krachtig
¹⁹ κτητός	verworven kunnende worden
²⁰ κάρηνα τά	kruinen
²¹ <i>inf. die mogelijk gevolg aangeeft: zodat .. kan ...</i>	
²² ἐλετός	genomen kunnende worden
²³ ἀμείβομαι	passeren
²⁴ ἔρκος τό	wel
²⁵ διχθάδιος	tweeërlei
²⁶ <i>gen. expl.: de dood is nl. het einde</i>	
²⁷ νόστος	terugkeer
²⁸ ἄφθιτος	onvergankelijk

ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν ¹ δέ μοι αἰὼν ² ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὤκα ³ τέλος θανάτοιο κιχείη. καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην ⁴ οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δῆτε ⁵ τέκμωρ ⁶ ἴλιου αἰπεινῆς ⁷ · μάλα γάρ ἐθεν ⁸ εὐρύοπα Ζεὺς χεῖρα ἔην ὑπερέσχε ⁹ , τεθαρσῆκασι ¹⁰ δέ λαοί.	415
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν ἀγγελίην ἀπόφασθε -τὸ γὰρ γέρας ¹¹ ἐστὶ γερόντων- ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ¹² ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ¹³ ἀμείνω, ἢ κέ σφιν νῆάς τε σαῶ ¹⁴ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆς, ἐπεὶ οὐ σφισιν ἦδέ γ' ἐτοίμη ¹⁵ ἦν νῦν ἐφράσσαντο ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος ¹⁶ . Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω ¹⁷ , ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται αὔριον ἦν ἐθέλησιν· ἀνάγκη δ' οὐ τί μιν ἄξω.'	420
ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ μῦθον ἀγασσάμενοι ¹⁸ · μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν· ὄψε ¹⁹ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ δάκρυ' ἀναπρήσας ²⁰ · περὶ γὰρ δίδε ²¹ νηυσὶν Ἀχαιῶν· 'εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ, βάλλεαι ²² , οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θεῶσι πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον ²³ , ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ, πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς ἦματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε	425
	430
	435

---

¹ δηρὸν <i>adv.</i>	lang
² αἰὼν	leven
³ ὤκα	snel
⁴ παραμυθέομαι	bepraten
⁵ δῆω	zullen vinden (<i>praesens</i>)
⁶ τέκμωρ τό	eind
⁷ αἰπεινός	steil, hoog
⁸ = οὔ	
⁹ ὑπερέχω + <i>gen.</i>	houden boven
¹⁰ θαρσέω	gerust zijn
¹¹ γέρας τό	voorrecht, bijzondere taak
¹² φράζομαι	bedenken
¹³ μῆτις ἢ	gedachte, plan
¹⁴ σαόω	redden
¹⁵ ἐτοίμος	gereed, uitvoerbaar
¹⁶ ἀπομηνίω	zich geheel aan zijn wrok overgeven
¹⁷ κατακοιμάομαι	gaan slapen
¹⁸ ἀγάμαι	bewonderen, verbaasd zijn over
¹⁹ ὄψε	laat, na een tijd
²⁰ ἀναπρήθω	doen opwellen
²¹ δείδω, <i>asr.</i> δίδε + <i>dat.</i>	vrezen voor
²² βάλλομαι	overwegen
²³ ἀΐδηλος	verderfelijk

νήπιον¹ οὐ πω εἰδόθ' ² ὁμοίου³ πολέμοιο 440
 οὐδ' ἀγορέων, ἴνα⁴ τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες⁵ τελέθουσι⁶.
 τοῦνεκά με προέηκε διδασκέμεναι⁷ τάδε πάντα,
 μύθων τε ῥητῆρ' ⁸ ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων.
 ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
 λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίῃ⁹ θεὸς αὐτὸς 445
 γῆρας ἀποξύσας¹⁰ θήσειν νέον ἠβώνοντα¹¹,
 οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα
 φεύγων νεῖκα¹² πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
 ὅς μοι παλλακίδος¹³ περιχώσατο¹⁴ καλλικόμοιο,
 τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε¹⁵ δ' ἄκοιτιν 450
 μητέρ' ἐμήν· ἢ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο¹⁶ γούνων¹⁷
 παλλακίδι προμιγῆναι¹⁸, ἴν' ἐχθήρειε¹⁹ γέροντα.
 τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα²⁰· πατήρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' οἴσθεις²¹
 πολλὰ κατηρᾶτο²², στυγεράς δ' ἐπεκέκλετ' ²³ Ἐρινῦς,
 μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι²⁴ φίλον υἱὸν 455
 ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα²⁵· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς²⁶
 Ζεὺς τε καταχθόνιος²⁷ καὶ ἐπαινή²⁸ Περσεφόνεια.
 ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ²⁹ ἐν φρεσὶ θυμὸς
 πατρὸς χωρόμενοιο κατὰ μέγαρον στρωφᾶσθαι³⁰.

---

¹ νήπιος	jong
² οἶδα + <i>gen.</i>	bedreven/ervaren zijn in
³ ὁμοίος	niemand ontziend
⁴ ἴνα	waar
⁵ ἀριπρεπής	zeer schitterend, uitblinkend
⁶ τελέθω	zijn
⁷ διδάσκω	leren
⁸ ῥητήρ	spreker
⁹ ὑφίσταμαι	beloven
¹⁰ ἀποξύω	afschaven
¹¹ ἠβᾶω	volwassen/krachtig zijn; <i>hier metrische rekking</i>
¹² νεῖκος τό	verwijt
¹³ παλλακίς ἢ	bijzit
¹⁴ περιχώομαι + <i>gen.</i>	zeer boos zijn om
¹⁵ ἀτιμάζω	minachten, beledigen
¹⁶ λίσσομαι	smeken
¹⁷ γόνυ τό	knie
¹⁸ προμίσσομαι	eerder seks hebben
¹⁹ ἐχθαίρω	haten, afkeer hebben van
²⁰ ῥέζω	doen
²¹ οἶομαι	vermoeden
²² καταράσομαι	vervloeken
²³ ἐπικέλομαι	daarbij oproepen
²⁴ ἐφέζομαι	gaan zitten
²⁵ γίγνομαι	geboren; <i>hier. part. pf.</i>
²⁶ ἐπαρή	verwensing
²⁷ καταχθόνιος	onderaards
²⁸ ἐπαινός	vreselijk
²⁹ ἐρητύομαι	het uithouden
³⁰ στρωφάομαι	zich ophouden

ἧ μὲν πολλὰ ἔται ¹ καὶ ἀνεψιοί ² ἀμφίς ³ ἐόντες αὐτοῦ ⁴ λισσόμενοι κατερήτυον ⁵ ἐν μεγάροισι,	465
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἔλικας ⁶ βοῦς ἔσφαζον ⁷ , πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ⁸ ἀλοιφή ⁹ εὐόμενοι ¹⁰ τανύοντο ¹¹ διὰ φλογὸς Ἡφαίστιοιο, πολλὸν δ' ἐκ κέραμων ¹² μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος. εἰνάνυχες ¹³ δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον ¹⁴ .	470
οἷ μὲν ἀμειβόμενοι ¹⁵ φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη ¹⁶ πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ ¹⁷ εὐερκέος ¹⁸ αὐλῆς, ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ ¹⁹ , πρόσθεν θαλάμοιο θυράων. ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νύξ ἐρεβεννή, καὶ τότε ἔγώ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ²⁰ ἀραρυίας ²¹ ρήξας ²² ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθωρον ²³ ἔρκιον ²⁴ αὐλῆς ῤεῖα ²⁵ , λαθὼν φύλακὰς τ' ἄνδρας δμῶας τε γυναῖκας. φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο ²⁶ , Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβῶλακα ²⁷ μητέρα μήλων ἐς Πηλῆα ἀναχθ'· ὃ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο, καὶ μ' ἐφίλησ' ὡς εἶτε πατήρ ὄν παῖδα φιλήσῃ μοῦνον τηλύγετον ²⁸ πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι ²⁹ , καὶ μ' ἀφνειὸν ³⁰ ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε ³¹ λαόν·	475 480

---

¹ ἔτης ὁ	stamgenoot, verwant
² ἀνεψιός	verwant, neef
³ ἀμφίς	om mij heen
⁴ αὐτοῦ	ter plekke
⁵ κατερητύω	tegenhouden; <i>de conatu</i>
⁶ ἔλιξ	met kromme hoorns
⁷ σφάζω	slachten
⁸ θαλέθω	bloeien
⁹ ἀλοιφή	vet
¹⁰ εὔω	zengen
¹¹ τανύω	strekken
¹² κέραμος	vat
¹³ εἰνάνυχες	negen nachten lang
¹⁴ ἰαύω	slapen
¹⁵ ἀμείβω	(af)wisselen
¹⁶ σβέννυμι	blussen; <i>aor. intr.</i> ἔσβη - uitgaan
¹⁷ αἴθουσα	zuilenhal
¹⁸ εὐερκής	met goede wal
¹⁹ πρόδομος	vestibule
²⁰ πυκινῶς	stevig
²¹ ἀραρώς	samengevoegd
²² ῤήγνυμι	openbreken
²³ ὑπερθρώσκω	springen over
²⁴ ἔρκιον	(kleine) omheining
²⁵ ῤεῖα	gemakkelijk
²⁶ εὐρύχορος	ruim, met ruime dansplaatsen
²⁷ ἐριβῶλαξ	grofkluitig
²⁸ τηλύγετος	laatgeboren
²⁹ κτέαρ τό	bezit
³⁰ ἀφνειός	rijk
³¹ ὀπάζω	geven

ναῖον δ' ἔσχατιήν¹ Φθίης Δολόπεσσι ἀνάσσω.
 καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, 485
 ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλω
 οὔτ' ἐς δαῖτ' ἵεναι οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι²,
 πρὶν γ' ὅτε³ δὴ σ' ἐπ' ἔμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας⁴
 ὄψου⁵ τ' ἄσαιμι⁶ προταμῶν καὶ οἶνον ἐπισχῶν⁷.
 πολλάκι μοι κατέδευσας⁸ ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα 490
 οἴνου ἀποβλύζων⁹ ἐν νηπιέῃ¹⁰ ἀλεγεινῇ¹¹.
 ὡς ἐπὶ σοὶ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα¹²,
 τὰ φρονέων ὅ¹³ μοι οὐ τι θεοὶ γόνον¹⁴ ἐξετέλειον
 ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ποιεύμην¹⁵, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα¹⁶ λοιγὸν ἀμύνης. 495
 ἀλλ' Ἀχιλλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
 νηλεές¹⁷ ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ¹⁸ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
 τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμὴ τε βίη τε.
 καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι¹⁹ καὶ εὐχολῆς ἀγανῆσι²⁰
 λοιβῆ²¹ τε κνίση τε παρατρωπῶσ' ²² ἄνθρωποι 500
 λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ²³ καὶ ἀμάρτη.
 καὶ γάρ τε λιταί²⁴ εἰσι Διὸς κοῦραι μέγαλοιο
 χωλαί²⁵ τε ῥυσαί²⁶ τε παραβλώπες²⁷ τ' ὀφθαλμῶ,

---

¹ ἔσχατιή ἡ	rand, uiteinde
² πατέομαι	eten
³ πρὶν γ' ὅτε	totdat
⁴ καθίζω	doen zitten
⁵ ὄψον τό	eten
⁶ ἄω + <i>gen.</i>	verzadigen met
⁷ ἐπίσχω	houden bij (de lippen), aanreiken
⁸ καταδεύω	bevochtigen
⁹ ἀποβλύζω	uitspugen
¹⁰ νηπιέη	kinderlijkheid
¹¹ ἀλεγεινός	lastig
¹² μογέω	zich moeite getroosten
¹³ = ὅτι	
¹⁴ γόνος ὁ	telg
¹⁵ ποιέομαι	beschouwen
¹⁶ ἀεικής	onbetamelijk
¹⁷ νηλεής	nurks
¹⁸ στρεπτός	vermurwbaar
¹⁹ θύος τό	offer
²⁰ ἀγανός	vriendelijk
²¹ λοιβή	plengoffer
²² παρατρωπάω	verzoenen
²³ ὑπερβαίνω	over de grens heen gaan
²⁴ λιταί	beden
²⁵ χωλός	mank
²⁶ ῥυσός	gerimpeld
²⁷ παραβλώψ	schuw kijkend

δωρητοί ¹ τε πέλοντο παράρρητοι ² τ' ἐπέεσσι. μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι οὐ τι νέον γε ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι. Κουρητῆς ³ τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι ⁴ ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον ⁵ , Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι ⁶ Καλυδῶνος ἐραννῆς ⁷ , Κουρητῆς δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες ⁸ Ἄρηϊ. καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὤρσε ⁹ χωσαμένη ὅ ¹⁰ οἱ οὐ τι θαλύσια ¹¹ γουνῶ ¹² ἀλωῆς ¹³ Οἰνεὺς ῥέξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας, οἷη δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρη μεγάλοιο. ἦ λάθεται ¹⁴ ἦ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο ¹⁵ δὲ μέγα θυμῶ. ἦ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα ¹⁶ ὤρσεν ἔπι χλοῦνην ¹⁷ σῦν ¹⁸ ἄγριον ἀργιόδοντα, ¹⁹ ὅς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ²⁰ ἔθων ²¹ Οἰνῆος ἀλωήν· πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα ²² χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ αὐτῆσιν ῥίζησι ²³ καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι ²⁴ μήλων ²⁵ . τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος πολλῶν ἐκ πολίων θηρήτορας ²⁶ ἄνδρας ἀγείρας καὶ κύνας· οὐ μὲν γὰρ κε δάμη παύροισι ²⁷ βροτοῖσι ²⁸ . τόσσοις ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ²⁹ ἀλεγεινῆς.	530
	535
	540
	545

---

¹ δωρητός	met geschenken te verzoenen
² παραρρητός	te bepraten
³ De Koureten woonden in Aitolia; hun hoofdstad was Pleuron. Zie verder de appendix .	
⁴ μενεχάρμης	in de strijd standhoudend
⁵ ἐναρίζω	doden
⁶ ἀμύνομαι + gen.	zich teweer stellen wegens
⁷ ἐραννός	lieflijk, bekoorlijk
⁸ μέμονα	verlangen
⁹ ὄρνυμι	verwekken
¹⁰ = ὅτι	
¹¹ θαλύσια τά	eerstelingen van de oogst
¹² γουνός	heuvel, glooiing
¹³ ἀλωή	tuin
¹⁴ λανθάνομαι + gen.	vergeten
¹⁵ ἀάομαι	zich laten misleiden
¹⁶ ἰοχέαιρα	pijlen schietend
¹⁷ χλοῦνης	bruin (<i>epitheton van een ever</i>)
¹⁸ σῦς	zwijn
¹⁹ ἀργιόδων	met blikkerende tanden
²⁰ ἔρδω	doen
²¹ ἔθω	naar zijn aard handelen
²² προθέλυμος	omver
²³ ῥίζα	wortel
²⁴ ἄνθος τό	bloem, bloesem
²⁵ μήλον τό	vrucht
²⁶ θηρήτωρ	jager
²⁷ παύροι	weinige
²⁸ dat. auctoris	
²⁹ ἐπιβαίνω + gen. tr.	doen stappen op

ἦ ¹ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον ² καὶ αὐτὴν ³ ἀμφὶ σὺς κεφαλῆ καὶ δέρματι λαχνήεντι ⁴ , Κουρήτων τε μεσηγῦ ⁵ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων. ὄφρα ⁶ μὲν οὖν Μελέαγρος ἄρρη φίλος πολέμιζε, τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδὲ δύναντο τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν πολέες περ ἐόντες· ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδου χόλος ⁷ , ὅς τε καὶ ἄλλων οἰδάνει ⁸ ἐν στήθεσσι νόον πύκα ⁹ περ φρονεόντων, ἦτοι ὁ μητρὶ φίλη Ἀλθαίη χωόμενος κῆρ κεῖτο παρὰ μνηστῆ ἄλόχῳ καλῆ Κλεοπάτρῃ κούρῃ Μαρπήσσης ¹⁰ καλλισφύρου ¹¹ Εὐηίνης Ἰδεώ θ', ὅς κάρτιστος ἐπιχθονίων ¹² γένετ' ἀνδρῶν τῶν τότε· καὶ ῥα ἄνακτος ἐναντίον ¹³ εἶλετο τόξον Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης ¹⁴ , τὴν ¹⁵ δὲ τότε ἐν μεγάροισι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρ' αὐτῆς μήτηρ ἄλκυόνος ¹⁶ πολυπενθέος οἴτον ¹⁷ ἔχουσα κλαῖεν ὅ ¹⁸ μιν ἐκάεργος ἀνῆρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων· τῆ ¹⁹ ὅ γε παρκατέλεκτο ²⁰ χόλον θυμαλγέα πέσσω ²¹ ἐξ ἀρέων ²² μητρὸς κεχολωμένος, ἦ ῥα θεοῖσι πόλλ' ἀχέουσ' ²³ ἠρᾶτο κασιγνήτιο φόνιοι, πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην ²⁴ χερσὶν ἀλοιά ²⁵ κικλήσκουσ' Αἴδην καὶ ἐπαινήν Περσεφόνειαν πρόχνη ²⁶ καθεζομένη -δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι ¹⁻	550
	555
	560
	565
	570

¹ sc. Artemis

² κέλαδος   krijgsumoer

³ αὐτή   krijgsgescheeuw

⁴ λαχνήεις   wollig

⁵ μεσηγῦ + gen.   tussen

⁶ ὄφρα ... τόφρα ...   zolang als ..., zolang ...

⁷ Zie voor de reden 565 ff.

⁸ οἰδάνω   doen zwellen

⁹ πύκα adv.   degelijk

¹⁰ Μαρπήσσα: *Marpessa, dochter van Euënos, getrouwd met Ides, geschaakt door Apollo, maar weer teruggeroofd door Ides*

¹¹ καλλίσφυρος   met mooie enkels

¹² ἐπιχθόνιος   op aarde levend

¹³ ἐναντίον + gen.   tegen

¹⁴ sc. *Marpessa*

¹⁵ sc. *Kleopatra*

¹⁶ ἀλκυών   ijsvogel; *beroofd van man en/of jongen klaagt ze*

¹⁷ οἴτος   lot

¹⁸ = ὅτι

¹⁹ sc. *Kleopatra*

²⁰ παρακαταλέχομαι   zich leggen naast

²¹ πέσσω   voeden, zich overgeven aan

²² ἀρή   bede; *Meleager had de broer van zijn moeder gedood.*

²³ ἀχέω   treuren

²⁴ πολυφόρβος   velen voedend

²⁵ ἀλοιάω   dorsen, slaan

²⁶ πρόχνη   op de knieën

παιδι δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις² Ἐρινὺς
 ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν³ ἀμείλιχον⁴ ἦτορ ἔχουσα.
 τῶν⁵ δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὄμαδος⁶ καὶ δοῦπος⁷ ὀρώρει⁸
 πύργων βαλλομένων· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
 Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους, 575
 ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
 ὀππόθι⁹ πιότατον¹⁰ πεδίον Καλυδῶνος ἔραννῆς¹¹,
 ἔνθά μιν ἦνωγον τέμενος¹² περικαλλές ἐλέσθαι
 πεντηκοντόγουον¹³, τὸ μὲν ἡμισυ οἰνοπέδοιο¹⁴,
 ἡμισυ δὲ ψιλῆν¹⁵ ἄροσιν¹⁶ πεδίοιο ταμέσθαι.¹⁷ 580
 πολλὰ δὲ μιν λιτάνευε¹⁸ γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς
 οὐδοῦ ἐπεμβεβαῶς¹⁹ ὑψηρεφές²⁰ θαλάμοιο
 σείων²¹ κολλητὰς²² σανίδας²³ γουνούμενος²⁴ υἰόν·
 πολλὰ δὲ τὸν γε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
 ἐλλίσσονθ'· ὃ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο²⁵· πολλὰ δ' ἑταῖροι, 585
 οἳ οἱ κεδνότατοι²⁶ καὶ φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐπειθον,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκ'²⁷ ἐβάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
 βαῖνον Κουρηῆτες καὶ ἐνέπρηθον²⁸ μέγα ἄστν.
 καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐϋζωνος παράκοιτις 590
 λίσσετ' ὄδυρομένη, καὶ οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
 κήδε'¹, ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστν ἀλώη².

---

¹ κόλπος	borst, boezemkleed
² ἠεροφοῖτις	in de nevel gaand
³ <i>instrumentais ipv gen.</i>	
⁴ ἀμείλιχος	hard
⁵ <i>sc. de Koureten</i>	
⁶ ὄμαδος	rumoer
⁷ δοῦπος	gedreun
⁸ ὀρνωμαι	zich in beweging zetten; <i>pf.</i> heersen, klinken
⁹ ὀππόθι	waar ook maar
¹⁰ πίων, πιότατος	vet, vruchtbaar
¹¹ ἔραννός	lieflijk, bekoorlijk
¹² τέμενος τό	domein
¹³ πεντηκοντόγουος	50 morgen grond groot; <i>een morgen is een oude Europese oppervlaktemaat.</i> <i>Een morgen is vaak iets minder dan een hectare (10000 m²) groot.</i>
¹⁴ οἰνόπεδον τό	wijngaard
¹⁵ ψιλός	naakt, onbebouwd
¹⁶ ἄροσις ἢ	ploegland
¹⁷ τάμνω	afsnijden, afbakenen
¹⁸ λιτανεύω	smeken, bidden
¹⁹ ἐπεμβαίνω + <i>gen.</i>	voet zetten op
²⁰ ὑψηρεφής	met hoog dak
²¹ σείω	schudden, rammelen aan
²² κολλητός	goed samengevoegd
²³ σανίς ἢ	deurvleugel
²⁴ γουνόομαι	smeken
²⁵ ἀναίνομαι	weigeren
²⁶ κεδνός	trouw
²⁷ πύκα	stevig
²⁸ ἐμπρήθω	in brand steken

ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει ³ , τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους ⁴ τε γυναῖκας. τοῦ δ' ὠρίνετο ⁵ θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα,	595
βῆ δ' ἰέναι, χροῖ δ' ἔντε ⁶ ἐδύσετο παμφανόωντα. ὥς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυεν κακὸν ἦμαρ εἶξας ⁷ ὧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρα τέλεσσαν πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἦμυε καὶ αὐτως. ἀλλὰ σὺ μὴ μοι ταῦτα νόει φρεσί, μὴ δέ σε δαίμων ⁸ ἐνταῦθα ⁹ τρέψειε φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη νηυσὶν καιομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώρων ἔρχεο· ἴσον γάρ σε θεῶ τίσουσιν Ἀχαιοί. εἰ δέ κ' ἄτερ ¹⁰ δώρων πόλεμον φθισήνορα ¹¹ δύης οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ¹² ἔσεαι πόλεμόν περ ἀλαλκῶν ¹³ ·	600
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 'Φοῖνιξ, ἄττα ¹⁴ , γεραιὲ διοτρεφές, οὐ τί με ταύτης χρεῶ ¹⁵ τιμῆς· φρονέω δέ τε τιμῆσθαι Διὸς αἴση ¹⁶ , ἦ μ' ἔξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν εἰς ὄ ¹⁷ κ' αὐτμή ¹⁸ ἐν στήθεσσι μένη καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη ¹⁹ . ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι· μὴ μοι σύγχει ²⁰ θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων Ἄτρεΐδη ἥρωϊ φέρων χάριν ²¹ · οὐδέ τί σε χρὴ τὸν φιλέειν, ἵνα μὴ μοι ἀπέχθῃαι ²² φιλέοντι. καλὸν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν ²³ ὅς κ' ἐμέ κήδη· ἴσον ²⁴ ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἡμισυ ²⁵ μείρεο ²⁶ τιμῆς.	605 610 615

---

¹ κῆδος τό	zorg, leed
² ἀλίσκομαι, <i>aor.</i> ἦλων	ingenomen worden
³ ἀμαθύνω	tot puin maken
⁴ βαθύζωνος	laag omgord, met de gordel op de heupen
⁵ ὀρίνομαι	geprikkelde worden
⁶ ἔντε τὰ	wapenrusting
⁷ εἶκω + <i>dat.</i>	wijken voor
⁸ <i>Bedoeld wordt hier een voor hen kwade macht.</i>	
⁹ ἐνταῦθα	die kant op
¹⁰ ἄτερ + <i>gen.</i>	zonder
¹¹ φθισήνωρ	mannen vernietigend
¹² = τιμήεις	
¹³ ἀλέξω, <i>part. aor.</i> ἀλαλκῶν	afweren
¹⁴ ἄττα	vadertje
¹⁵ χρεῶ + <i>acc.</i> + <i>gen.</i>	iemand heeft iets nodig
¹⁶ αἴση	beschikking
¹⁷ εἰς ὄ	totdat, zolang als
¹⁸ αὐτμή	adem
¹⁹ ὀρνωμαι	zich in beweging zetten; <i>pf.</i> zich reppen
²⁰ συγχέω	verwarren
²¹ χάρις	gunst
²² ἀπεχθάνομαι	zich gehaat maken bij
²³ κήδω	kwellen, deren
²⁴ ἴσον + <i>dat.</i>	op hetzelfde niveau als; <i>acc. inwendig object</i>
²⁵ ἡμισυ	voor de helft; <i>acc. inwendig object</i>
²⁶ μείρομαι + <i>gen.</i>	deelnemen aan

οὔτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι¹ λέξο² μίμνων
 εὐνή³ ἐνι μαλακῆ⁴· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
 φρασσόμεθ' ἢ κε νεώμεθ'⁵ ἐφ' ἡμέτερ'⁶ ἢ κε μένωμεν.⁷
 ἦ⁷ καὶ Πατρόκλω ὃ γ' ἐπ' ὀφρύσι⁸ νεῦσε⁹ σιωπῆ
 Φοίνικι στορέσαι¹⁰ πυκινὸν λέχος¹¹, ὄφρα τάχιστα
 ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο¹²· τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
 ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκῆει μῦθοιο τελευτή¹³
 τῆδέ γ' ὀδῶ κρανέεσθαι¹⁴· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
 χρῆ μῦθον Δαναοῖσι καὶ οὐκ ἀγαθὸν περ ἔοντα
 οἷ που νῦν ἔαται¹⁵ ποτιδέγμενοι¹⁶. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,
 σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται¹⁷ φιλότητος ἐταίρων
 τῆς ἦ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον¹⁸ ἄλλων,
 νηλῆς¹⁹· καὶ μὲν τίς τε κασιγνήτοιο φονῆος²⁰
 ποινήν²¹ ἢ οὔ παιδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτος·
 καὶ ῥ' ὃ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ' ἀποτίσας²²,
 τοῦ²³ δέ τ' ἐρητύεται²⁴ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
 ποινήν δεξαμένω²⁵· σοὶ δ' ἄληκτόν²⁶ τε κακὸν τε
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
 οἷης· νῦν δέ τοι ἐπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ'²⁷ ἀρίστας,

---

¹ αὐτόθι ter plekke
² λέχομαι zich ter ruste leggen
³ εὐνή bed
⁴ μαλακός zacht
⁵ νεόμαι terugkeren
⁶ ἡμέτερα τά het onze, ons huis
⁷ ἦμί spreken
⁸ ὀφρύς wenkbrauw
⁹ νεύω knikken, een teken geven
¹⁰ στόρνυμι spreiden
¹¹ λέχος τό bed
¹² μέδομαι + *gen.* denken aan
¹³ τελευτή voltrekking
¹⁴ κραιαίνω vervullen
¹⁵ ἦμαι zitten
¹⁶ προσδέχομαι aanvaarden; *imperat. aor. mixtus*
¹⁷ μετατρέπομαι + *gen.* zich bekommeren om
¹⁸ ἔξοχον + *gen.* meer dan
¹⁹ νηλῆς meedogenloos
²⁰ φονεύς moordenaar; *hier als separivus*: van de kant van
²¹ ποινή zoengeld
²² ἀποτίνω terugbetalen
²³ *sc. de verwant van de dode*
²⁴ ἐρητύω tegenhouden
²⁵ *anakolouthische overgang van de gen.possessivus naar de dativus van omstandigheid betreffende dezelfde verwant*
²⁶ ἄληκτός onbedaarlijk
²⁷ ἔξοχα + *superlativus* verreweg

ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῆσι· σὺ δ' ἴλαον¹ ἔνθεο θυμόν,
 αἰδέσσαι² δὲ μέλαθρον³· ὑπωρόφιοι⁴ δέ τοί εἰμεν 640
 πληθούς⁵ ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν⁶ δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
 κήδιστοί⁷ τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι ὄσσοι Ἀχαιοί·
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 'Αἶαν, διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 πάντ' αἰ μοι κατὰ θυμόν ἐείσαο⁸ μυθήσασθαι· 645
 ἀλλά μοι οἰδάνεται⁹ κραδίη χόλω ὀππότε κείνων
 μνήσομαι ὡς μ' ἀσύφηλον¹⁰ ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν¹¹
 Ἄτρεΐδης ὡς εἶ¹² τιν' ἀτίμητον μετανάστην¹³.
 ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
 οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος 650
 πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἴκτορα δῖον
 Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι
 κτείνοντ' Ἀργείους, κατὰ τε σμῦξαι¹⁴ πυρὶ νῆας.
 ἀμφὶ δέ τοι τῆ ἔμῃ κλισίῃ καὶ νηϊ μελαίνῃ
 Ἴκτορα καὶ μεμαῶτα¹⁵ μάχης στήσασθαι¹⁶ οἴω·' 655
 ὡς ἔφαθ', οἳ δὲ ἕκαστος ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον¹⁷
 σπείσαντες¹⁸ παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῶῃσι κέλευσε
 Φοῖνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι¹⁹ τάχιστα.
 αἱ δ' ἐπιτειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευσε 660
 κῶεά²⁰ τε ῥῆγός²¹ τε λινόιο τε λεπτὸν ἄωτον²².
 ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὕδε²³ μυχῶ²⁴ κλισίης εὐπήκτου²⁵.
 τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,

---

¹ ἴλαος	genadig, verzoenbaar
² αἰδέομαι	respect hebben voor
³ μέλαθρον τό	dak, huis (gastrecht)
⁴ ὑπωρόφιος	onder het dak zich bevindend
⁵ πληθὺς ἢ	menigte
⁶ μέμονα	verlangen
⁷ κήδιστος	dierbaarst
⁸ εἶδομαι	schijnen
⁹ οἰδάνω	doen zwellen
¹⁰ ἀσύφηλον	krenkend
¹¹ ῥέζω	doen, behandelen
¹² ὡς εἶ	als
¹³ μετανάστης ὁ	vreemdeling
¹⁴ κατασμύχω	verbranden
¹⁵ μέμονα + <i>gen.</i>	verlangen, streven naar
¹⁶ ἔχομαι + <i>gen.</i>	ophouden met
¹⁷ ἀμφικύπελλος	met twee oren
¹⁸ σπένδω	plengen
¹⁹ ὅττι + <i>superlativus</i>	zo ... mogelijk
²⁰ κῶας τό	vacht
²¹ ῥῆγός τό	matras
²² λινόιο ἄωτος	linnen doek, laken
²³ εὕδω	slapen
²⁴ μυχός	achterste deel
²⁵ εὐπηκτος	goed in elkaar getimmerd

Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρης.	665
Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἐλέξατο· παρ δ' ἄρα καὶ τῷ Ἴφιδι εὐζωνος, τήν οἱ πόρε ¹ δῖος Ἀχιλλεὺς Σκυῖρον ² ἐλών αἰπεῖαν Ἐνουῆος πτολίεθρον. οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γέγοντο, τούς μὲν ἄρα χρυσεοῖσι κυπέλλοις ³ υἷες Ἀχαιῶν	670
δειδέχατ' ⁴ ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν ⁵ , ἔκ τ' ἐρέοντο ⁶ πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· ἔϊπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν ⁷ Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, ἧ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆϊον πῦρ, ἧ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν·	675
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας ⁸ δῖος Ὀδυσσεύς· Ἄτρεΐδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον, κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι ⁹ χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον πιμπλάνεται ¹⁰ μένεος ¹¹ , σὲ δ' ἀναίνεται ἡδὲ σὰ δῶρα. αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν	680
ὄππως κεν νῆάς τε σαῶς ¹² καὶ λαὸν Ἀχαιῶν· αὐτὸς δ' ἠπειλήσεν ¹³ ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφι νῆας εὐσσέλμους ἄλαδ' ¹⁴ ἐλκέμεν ¹⁵ ἀμφιελίσσας ¹⁶ . καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι ¹⁷ οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δῆετε τέκμωρ	685
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς χεῖρα ἐὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί. ὥς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἶδε τάδ' εἰπέμεν ¹⁸ , οἳ μοι ἔποντο, Αἴας καὶ κήρυκε δύω πεπνυμένω ¹⁹ ἄμφω. Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο, ὥς γὰρ ἀνώγει,	690
ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται	

¹ πορ- geven

² *Uit later tijd stamt de mythe dat Achilleus hier op Skuros door zijn moeder Thetis zou zijn gebracht om hem ver te houden van de oorlog; hij was als meisje verstoppt aan het hof van koning Lykomedes onder diens dochters. Toen echter de Grieken kwamen om hem te halen voor de oorlog, wist Odysseus hem uit de tent te lokken door de dochters van de koning te laten kiezen uit geschenken. Achilleus koos voor wapens.*

³ κύπελλον τό beker

⁴ δειδίσκομαι verwelkomen; hier pl.pf. met imperfectumbetekenis

⁵ ἀνασταδόν oprijzend

⁶ ἐξερέομαι uitvragen

⁷ πολύαινος veelgeprezen

⁸ πολύτλας veel duldend, onversaagd

⁹ σβέννυμι blussen

¹⁰ πιμπλάνομαι + gen. zich vullen met

¹¹ μένος τό kracht, woede

¹² σαώω redden

¹³ ἀπειλέω dreigen

¹⁴ ἄλαδε naar zee

¹⁵ ἔλκω trekken

¹⁶ ἀμφιελίσσα aan beide zijden gekromd

¹⁷ zie vs. 417 ff.

¹⁸ *inf. die mogelijk gevolg aangeeft: zodat ... kan/kunnen ...*

¹⁹ πεπνυμένος verstandig

αὔριον¹, ἦν ἐθέλησιν· ἀνάγκη δ' οὐ τί μιν ἄξει.
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
 μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
 δὴν² δ' ἄνεω³ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν· 695
 ὄψε δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Ἄτρεΐδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 μὴ ὄφελος⁴ λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα
 μυρία δῶρα διδούς· ὃ δ' ἀγήνωρ⁵ ἐστὶ καὶ ἄλλως· 700
 νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγνηορίησιν⁶ ἐνήκας⁷.
 ἀλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν ἢ κεν ἴησιν
 ἧ κε μένη· τότε δ' αὖτε μαχήσεται ὀππότε κέν μιν
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγη καὶ θεὸς ὄρη.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες· 705
 νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι⁸ φίλον ἦτορ
 σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
 αὐτὰρ ἐπεὶ κε φανῆ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 καρπαλίμως⁹ πρὸ νεῶν ἐχέμεν¹⁰ λαόν τε καὶ ἵππους
 ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν¹¹ βασιλῆες 710
 μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδ' ἕκαστος,
 ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

¹ αὔριον morgen, de volgende dag

² δὴν lange tijd

³ ἄνεω in stilte, stil

⁴ ὄφελον + *inf.*: *irr. wens*; *normaal met inf. praes irr. wens van het heden, maar bij Homeros kan dat ook van het verleden zijn.*

⁵ ἀγήνωρ overmoedig

⁶ ἀγνηορίη overmoed

⁷ ἐνήμη + *dat.* iemand in iets zenden, brengen tot

⁸ τέρπομαι + *gen.* zich verzadigen aan

⁹ καρπαλίμως snel

¹⁰ *inf. pro imperativo, ook het volgende μάχεσθαι*

¹¹ ἐπαινέω bijval betuigen

Appendix

De Meleagros-sage

Meleagros was de zoon van Oineus, de koning van Kaludoon. Zijn moeder was Althaia. Meleagros was getrouwd met Kleopatra.

Oineus was bij een offerfeest vergeten aan Artemis te offeren. Zij zond een ever om de Kalydonische velden te verwoesten. Meleagros verzamelde vele jagers om het beest te doden. Veel jagers werden gedood. Uiteindelijk heeft Meleagros het ever gedood. Artemis wekte nu een strijd op tussen de Kaludoniërs en de Koureten om het hoofd en de vacht van het ever. Zolang Meleagros meestreed, waren de Koureten in hun stad teruggedrongen. Maar Meleagros trok zich terug uit de oorlog uit woede op zijn moeder: zij had hem vervloekt, omdat hij haar broer gedood had. Zij had in tranen de Erinus aangeroepen. Nu belegerden de Koureten de Kaludoniërs. Allen smeekten Meleagros weer aan de strijd deel te nemen. Pas toen zijn vrouw hem smeekte, gaf hij toe. Hij begaf zich weer in de strijd. De beloofde geschenken kreeg hij niet, omdat hij daarvoor stierf ten gevolge van Althaia's vloek. Althaia pleegde daarna zelfmoord. Phoinix spreekt met tact niet over Melagros' dood tegenover Achilleus, die uiteindelijk ook zal sterven.

Sommigen opperen dat Homeros het wrokmotief van de Ilias ontleend heeft aan de Meleagros-sage.